

Protokół uzgodnień nr 1/15 z pierwszego posiedzenia Grupy Roboczej ds. KSOW

z dnia 12 października 2015 r.

W dniu 12 października 2015 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW w okresie 2014-2020. Zgodnie z zarządzeniem nr 59 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2015 r. w sprawie powołania Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele: jednostki centralnej KSOW i jednostek regionalnych KSOW, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Finansów, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencji Rynku Rolnego, Centrum Doradztwa Rolniczego, Komitetu Monitorującego PROW 2014-2020, Związku Gmin Wiejskich RP, Krajowej Izby Gospodarczej, Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Polskiej Sieci LGD, Związku Młodzieży Wiejskiej oraz Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA, pełniącej obowiązki sekretarza Grupy. Lista obecności uczestników posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Posiedzenie otworzyła Pani Dyrektor Justyna Adamska, zastępca przewodniczącego Grupy ds. KSOW, która przypomniała, że Grupa została powołana na podstawie zarządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 16 września br., a na jej przewodniczącego został wskazany Wiceminister Rolnictwa Tadeusz Nalewajk. Następnie przedstawiła ona zespół osób, z ramienia zarówno jednostki centralnej KSOW, jak i Instytucji Zarządzającej, z którymi Grupa będzie współpracować.

W dalszej kolejności zapoznała ona uczestników z programem posiedzenia.

Posiedzenie przebiegało według następującego porządku:

1. Otwarcie I posiedzenia Grupy Roboczej ds. KSOW.
2. Uroczyste wręczenie powołań do Grupy Roboczej ds. KSOW.
3. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu Grupy Roboczej ds. KSOW.
4. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu Plan działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
5. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia dwuletniego planu operacyjnego KSOW na lata 2014-2015.
6. Sprawy różne.
7. Zakończenie posiedzenia.

Ad 2. Wszystkim członkom Grupy Roboczej ds. KSOW oraz ich zastępcom wręczone zostały powołania.

Ad 3. Następnie Pani Dyrektor Adamska wprowadziła zebranych w tematykę związaną z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich, prezentując m.in. podstawy prawne jej funkcjonowania na lata 2014-2020.

Zgodnie z porządkiem obrad przystąpiono do przyjęcia uchwały nr 1 w sprawie regulaminu Grupy Roboczej ds. KSOW. Pani Przewodnicząca wspomniała, że regulamin został przygotowany wspólnie przez jednostkę centralną KSOW, którą jest Fundacja FAPA oraz Instytucję Zarządzającą. W ramach zgłaszanych uwag do projektu wypowiedział się Pan Krzysztof Kwatera, przedstawiciel Komitetu Monitorującego, którego wątpliwość wzbudziła rezygnacja w regulaminie z określenia minimalnej liczby posiedzeń. Następnie zwrócił on uwagę, że w § 1 pkt. 8, w którym mowa jest o głosowaniu elektronicznym, w ostatnim zdaniu znajduje się zapis, że uchwała jest przyjęta, gdy co najmniej 50% składu Grupy oddało głosy. Nie jest wiadomo, czy są to głosy za, czy przeciw, brak jest również odniesienia do przyjmowania uchwał zwykłą większością głosów. Zaproponował również, aby punkt 8 odnoszący się do trybu obiegowego nie dotyczył zatwierdzania całościowych planów dwuletnich oraz przyjmowania ich sprawozdań. Przedstawiciel Komitetu Monitorującego poprosił również o informacje, dlaczego nie ma powołanych trzech osób z organizacji pozarządowych. Do zgłaszanych uwag ustosunkował się Pan Igor Kamiński z Biura Pomocy Technicznej MRiRW. Wyjaśnił, iż regulamin nie określa minimalnej liczby posiedzeń, ponieważ jest to zapisane w zarządzeniu o powołaniu Grupy Roboczej – w § 3 ust. 2 (przynajmniej raz na 12 miesięcy), większość głosów też wynika z tego dokumentu – § 5 ust. 1 – jest to zwykła większość głosów. W kwestii obecności osób z organizacji pozarządowych wyjaśnił, iż do tej pory nie wybrano nowej kadencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, powoływanej przez ministra pracy, a to ona wskazuje tych przedstawicieli. W dalszej części wypowiedzi wskazał, że można przyjąć zapis z regulaminu grupy, która została odwołana, w którym po słowach „uchwała jest przyjęta, gdy co najmniej 50% składu grupy oddało głosy” pojawiało się stwierdzenie – „z czego większość była za”.

Pani Przewodnicząca zaproponowała zrezygnowanie z ostatniego zdania w § 1 pkt. 8 regulaminu. Ostatecznie przyjęta została poprawka w kształcie „Dla ważności uchwały niezbędne jest oddanie głosów, przez co najmniej 50% składu Grupy”.

Kolejną osobą zgłaszającą uwagi do projektu regulaminu była Pani Anna Dybowska z JR woj. kujawsko-pomorskiego. Zapytała się czy w związku z zapisem w § 7 pkt. 1 zwrócone zostaną pieniądze za bilet z Berlina i z powrotem (czyli od miejsca wyjazdu do miejsca, w którym odbywa się posiedzenie), podobnie za kilometrówkę według stawki wynajmu samochodu albo za bilet lotniczy z Bydgoszczy. Kolejną sprawą jest określenie terminu zwracania kosztów podróży przez jednostkę centralną.

Przewodnicząca Grupy zaproponowała następujący zapis w § 7 pkt. 1 „refundacja obejmuje zwrot poniesionych kosztów przejazdu na trasie od miejsca siedziby instytucji, która deleguje członka lub zastępcę (...)”. Podkreśliła również, że w ministerstwie koszty przejazdu

zwracane są niezwłocznie i prawdopodobnie tak samo będzie to robić FAPA. Na przedłożenie rachunku na podstawie § 7 pkt. 4 przewidziano termin 14 dni od dnia zakończenia podróży.

Pan Witold Magryś z Polskiej Sieci LGD wskazał na fakt, iż adres siedziby instytucji nie jest odpowiedni, ponieważ może znacząco różnić się w przypadku, gdy siedziba instytucji i miejsce zamieszkania delegowanego członka znajdują się w bardzo odległym od siebie miejscu. Podkreślił przy tym, że warto skorzystać z poprzednio obowiązujących zapisów. Dyrektorka Adamska zaproponowała dodanie do zapisu „...od miejsca siedziby instytucji (...)” alternatywy w postaci „albo miejsca zamieszkania tych osób”. Poprawka została wprowadzona do regulaminu.

Pani Joanna Harus z JR woj. opolskiego zaproponowała, aby w § 1 pkt. 8, w którym jest mowa o trybie obiegu i terminie określonym przez sekretarza na oddanie głosów, wpisać stwierdzenie, aby ten termin nie był krótszy niż 3 dni. Przewodnicząca zaproponowała, aby ten termin wynosił minimum 7 dni. Kwestię wprowadzenia terminu poddano głosowaniu, w wyniku którego proponowanej zmiany nie przyjęto.

Uchwała nr 1 w sprawie przyjęcia Regulaminu Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 2 do protokołu) została przyjęta jednomyślnie. W głosowaniu wzięło udział 31 osób uprawnionych.

Ad 4. Przewodnicząca Grupy przedstawiła krótką prezentację dotyczącą planu działania. Podkreśliła również, że plan działania KSOW na lata 2014-2020 opiniowany był przez 16 Wojewódzkich Grup Roboczych, w 13 przypadkach zaopiniowano go pozytywnie, z zastrzeżeniem, że rozdział 4 nie podlega opiniowaniu do momentu aż ostatecznie będzie usankcjonowany podział środków na pomoc techniczną, w tym na KSOW, w drodze rozporządzenia ministra rolnictwa. W trzech przypadkach opinia jest negatywna, co uzasadniono faktem, że nie jest do końca wypracowany budżet w zakresie podziału środków.

Przewodnicząca zaprezentowała zebranych członkom Grupy ds. KSOW również najważniejsze zagadnienia związane z dwuletnimi planami operacyjnymi KSOW, z których pierwszy obejmuje lata 2014-2015.

W sprawie uchwały dot. przyjęcia Planu działania pierwszy głos zabrał przedstawiciel Komitetu Monitorującego Pan Kwatera, który miał uwagę do rozdziału planu dotyczącego monitorowania – punkt 6.1.1 – wątpliwość dotyczy ostatniego ze wskaźników, w przypadku którego liczba LGD zostanie prawdopodobnie z góry ustalona, a to spowoduje, że wskaźnik nie będzie się rozwijał. Zaproponował, żeby była to liczba LGD biorących udział w przedsięwzięciach szkoleniowych, wydarzeniach, warsztatach organizowanych w ramach KSOW. Następnie w punkcie 6.1.2 jako rezultat wskazana jest liczba wydarzeń, uczestników, podczas gdy niektóre z rezultatów powinny być wpisane na miejsce aktualnych produktów (liczba wydarzeń, publikacji), a rezultatem powinno być to, co w wyniku zastosowania tych produktów się dzieje (liczba osób, które zapoznały się z zagadnieniami, ilość uczestników). Poprosił również o wyjaśnienie w kwestii 3 załączników do planu i roli działań – czy tylko w tych ramach przez nie wyznaczonych ogłaszane będą konkursy. Ponadto działania nie mają odzwierciedlenia w kryteriach oceny, jak stwierdził.

Do uwag dot. monitorowania odniosła się Pani Renata Zielińska z Biura Pomocy Technicznej w MRiRW, która wyjaśniła, że jeśli chodzi o monitorowanie, rzeczywiście można dokonać tej modyfikacji w zakresie liczby LGD. Następnie w kwestii metodyki podkreśliła, że chodzi o pokazanie wskaźnika skwantyfikowanego na poziomie poszczególnych działań, a rezultatem będą przedsięwzięcia podejmowane przez poszczególne podmioty, a co za tym idzie cel był taki, aby wszystkie produkty były jednolite dla każdego z działań, a rezultaty odzwierciedlały faktyczne przedsięwzięcia realizowane przez poszczególnych partnerów.

Pani Edyta Wieczorkiewicz-Dudek z Departamentu Strategii, Analiz i Rozwoju w MRiRW zaproponowała zmianę w Planie działania w punkcie 3.4.4 dotyczącym własnych propozycji operacji CDR oraz WODR, w postaci wykreślenia drugiej części punktu „*propozycja powinna uzyskać pozytywną opinię dyrektora CDR, a następnie właściwej Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego*”, gdyż zgodnie z PROW, przepisami ustawy, jak i rozporządzenia to dyrektor CDR odpowiada za koordynację, jeśli chodzi o SIR. Poprawka została wprowadzona do Planu działania.

Następnie Pan Marcin Muszyc z JR woj. podlaskiego zgłosił wniosek przeciwny do zgłoszonego na początku dyskusji. Z punktu widzenia jednostek regionalnych, które mają bardzo dużo pracy związanej m.in. ze sprawozdaniami, lepsze jest wstawienie wartości stałej (liczba LGD) niż zastanawianie się, jak kwalifikować pracownika LGD. Pan Kwaterna stwierdził, że stała liczba nie jest wskaźnikiem, zobowiązując się przy tym do pomocy przy tworzeniu instrukcji, jak kwalifikować przedstawiciela LGD, jeśli będzie taka potrzeba. Pani Renata Zielińska podkreśliła, że zgłoszona uwaga dotyczyła liczby LGD reprezentowanych w grupie tematycznej ds. podejścia Leader, co jest również odzwierciedlone w głównych wskaźnikach dla Planu działania i nic nie stoi na przeszkodzie, żeby był on określony w sposób sztywny.

Pani Aneta Gajger reprezentująca JR woj. pomorskiego zwróciła uwagę na to, że Plan działania nie zawiera procedury odwoławczej. W odpowiedzi Dyrektor Adamska wyjaśniła, iż procedura odwoławcza znajdzie się w umowie zawartej między jednostką centralną, jednostką regionalną a potencjalnym wykonawcą. Następnie Pani Gajger zgłosiła uwagi do sposobu sformułowania pytań w rozdziale dotyczącym kryteriów i sposobu oceny (rozdział 3.4), który jest według niej bardzo subiektywny, co sugeruje, że odpowiedzi będą również subiektywne. Może to narazić z kolei oceniających na szereg odwołań ze strony partnerów w zakresie oceny projektów. Chodzi o pytania w stylu „w jakim stopniu środki są wystarczające..?”, co jest trudne do ocenienia. Pytania wymagałyby przeredagowania. W odpowiedzi Dyrektor Adamska zaproponowała, aby dostosować formę pytań, które zaczynałyby się od słowa „czy”, tak jak np. pytanie „czy operacja jest zgodna z priorytetami PROW?”.

Pan Paweł Knapczyk z JR woj. małopolskiego przypomniał, że opinia pozytywna Wojewódzkiej Grupy Roboczej dotyczyła całości dokumentu, łącznie z budżetem. Jeśli chodzi o korektę kwot, która ma zostać wprowadzona na etapie rozporządzenia, to rozumie on przez to, że korekty będą dokonane w górę, a nie będą się wiązać ze zmniejszeniem kwot. Dyrektor Adamska potwierdziła, że jeśli kwoty miałyby zostać zmniejszone, to zapewne będzie ponowna prośba do wojewódzkich grup roboczych o zaopiniowanie Planu działania.

Pani Anna Dybowska przypomniała, że w tej chwili podejmowana jest uchwała, w której sankcjonuje się określony podział środków, w związku z tym rozdział, w którym jest informacja o indykatywnym budżecie, powinien zawierać informację o łącznej kwocie na pomoc techniczną, bez podziału środków. Dyrektor Adamska zaproponowała, aby wpisać w rozdziale IV tylko to, że na KSOW przeznaczamy kwotę 60 mln Euro zgodnie z programem, a w momencie przyjęcia rozporządzenia o podziale środków na pomoc techniczną, zostałby on uzupełniony o informacje dotyczące podziału na beneficjentów i na działania. Pani Wieczorkiewicz zgłosiła wątpliwość, czy takie rozwiązanie nie rodzi problemów związanych z realizacją planu operacyjnego 2014-2015 oraz z przygotowaniem planu operacyjnego 2016-2017, ponieważ jak dotychczas plan działania 2014-2020 jest jedynym dokumentem, który określa podział środków na poszczególne plany operacyjne.

Następnie Pani Dyrektor Justyna Adamska zaprezentowała 5 autopoprawek jednostki centralnej i Instytucji Zarządzającej. Jeszcze jedna poprawka w zakresie monitorowania przedstawiona została przez Panią Zielińską i dotyczyła załącznika nr 1 – terminów sporządzania bądź przekazywania informacji lub sprawozdań. W uzasadnieniu dodała, że ARiMR proponowała dostosowanie tych terminów do terminów obowiązujących w rozporządzeniu ministra rolnictwa w zakresie monitorowania i sprawozdawczości PROW na lata 2014-2020. Przypomniała ona również o tym, jakie są obowiązujące terminy w tym zakresie. Wszystkie autopoprawki zostały wprowadzone do Planu działania.

Pan Paweł Knapczyk zgłosił wniosek dotyczący wykreślenia § 2 z projektu uchwały nr 2. Przeprowadzone zostało głosowanie, w którym za wykreśleniem opowiedziało się 5 osób, przeciw 17, a 4 wstrzymały się od głosu.

Z 32 osób uprawnionych, które wzięły udział w głosowaniu, za przyjęciem *uchwały nr 2 w sprawie akceptacji projektu planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 3 i 4 do protokołu) opowiedziały się 27 osoby, 4 były przeciw, a wstrzymała się jedna osoba.

Ad 5. Pani Dyrektor Justyna Adamska przypomniała, że dwuletni plan operacyjny składa się z 3 części: informacyjno-promocyjnej określonej w planie komunikacyjnym dla Instytucji Zarządzającej i podmiotów wdrażających, SIR (sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich) dla CDR i WODR oraz pozostałych określonych w planie operacyjnym dla Instytucji Zarządzającej i jednostki centralnej KSOW oraz jednostek regionalnych KSOW.

Nie zgłoszono uwag do projektu *uchwały nr 3 w sprawie akceptacji dwuletniego planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2015* (w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 5 i 6 do protokołu). Z 31 osób uprawnionych, które wzięły udział w głosowaniu, za przyjęciem uchwały było 30 osób, nikt nie był przeciw, jedna osoba wstrzymała się od głosu.

Ad 6. W sprawach różnych pojawiły się pytania zadawane przez przedstawicieli jednostek regionalnych, dotyczące planu operacyjnego na lata 2016-2017: limitu finansowego na projekty własne, terminu otrzymania do konsultacji umowy z partnerem oraz ewentualnych

zaliczek. W związku z wieloma poruszonymi zagadnieniami i potrzebą konsultacji, pojawił się wniosek ze strony JR o pilne spotkanie i przeprowadzenie warsztatów jeszcze przed ogłoszeniem naboru. Pani Przewodnicząca podkreśliła, że Instytucja Zarządzająca i jednostka centralna KSOW będą z JR w pilnym kontakcie jeśli chodzi o te zagadnienia.

Następnie przewodnicząca przedstawiła projekty uchwał nr 4-8 dotyczących powołania grup tematycznych. Pierwszy – projekt uchwały nr 4 – zakłada powołanie grupy tematycznej ds. Leadera. Przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych zawnioskował o poszerzenie jej składu o ich przedstawiciela. Następnie Pan Janusz Bartczak z Polskiej Sieci LGD zgłosił uwagę, że w związku z szeroką reprezentacją grupa powinna mieć na tyle poszerzone kompetencje, aby mogła występować z inicjatywą do Komitetu Monitorującego PROW 2014-2020, przygotowywać materiały i stanowiska. Dyrektorka Justyna Adamska, odnosząc się do tego, powiedziała, że przy KM PROW 2014-2020 powstała również grupa ds. Leader, a do jej zadań należy zgłaszanie propozycji i konsultowanie dokumentów przekazanych przez Komitet. Pan Janusz Bartczak podkreślił, że chodzi mu o powiązanie pracy grupy tematycznej z pracą komisji w Komitecie Monitorującym. Pani Katarzyna Laskowska z Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich w MRiRW dodała, że dwóch członków grupy RLKS to przedstawiciele w grupie ds. Leadera. Zgłosiła również uwagi: wykreślenie w § 3 punktu 1 ze względu na nałożenie się zadań dwóch grup. W punkcie 3 dodanie po słowie „krajowym” „oraz wymiana doświadczeń między lokalnymi grupami działania”. Następnie poprawienie w całym dokumencie – zamiast „inicjatywy Leader” – „działanie Leader ” lub „podejście Leader” ze wskazaniem na to ostatnie. W punkcie 4 dodanie: „identyfikacja projektów i partnerów współpracy” (bez określenia „transnarodowej”). W punkcie 5 zamiast „budowanie potencjału”, wpisanie „wzmocnienie potencjału”. Do punktu 6 zgłosiła uwagę dotyczącą nadzorowania treści merytorycznych na stronie internetowej, co w jej opinii wydaje się być zbędne, pozostawia więc do rozważenia, czy jest to na pewno zadanie grupy. W punkcie 7 – w projekcie jest „inicjowanie narzędzi” – wniosek o zmianę na „inicjowanie współpracy i wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie podejścia Leader w odniesieniu do opracowywania narzędzi”.

Pan Witold Magryś wracając do kwestii zadań grupy, nie zgodził się z pierwszą propozycją Pani Katarzyny Laskowskiej, podkreślając, że przez siedem lat funkcjonowania grupy w poprzednim okresie fakt konsultowania rozwiązań planowanych przez ministerstwo był największą wartością prac tej grupy, była to jedna z najbardziej aktywnych grup, i stąd prośba, aby z jej kompetencji nie usuwać pkt. 1 w §3. Pani Katarzyna Laskowska odnosząc się do uwag, podkreśliła, że jest grupa ds. Leadera przy Komitecie Monitorującym i wydaje się, że będą powielać się zadania.

Pani Renata Zielińska zwróciła uwagę, że zamiarem była zmiana podejścia na wzór subgrupy w Europejskiej Sieci, aby bardziej poświęcić się pracom aktywizującym i umożliwiającym współpracę LGD, zamiast skupiać się, jak w poprzedniej perspektywie finansowej, na konsultacjach przepisów i zmian rozporządzeń. Zabierało to 90% czasu, a nic nie stoi na przeszkodzie, że będzie można zgłosić propozycję ad hoc. Pan Janusz Bartczak zaapelował o rozważenie możliwości, aby grupa mogła formułować stanowiska, które będą przedmiotem

prac Komitetu Monitorującego. Pani Renata Zielińska odpowiedziała, że grupa będzie mogła wyrazić stanowisko w każdej sprawie i przedstawić je KM.

W głosowaniu nad projektem *uchwały nr 4 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw podejścia Leader* (w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 7 do protokołu) wzięło udział 31 osób uprawnionych. Uchwała została przyjęta jednomyślnie.

W projekcie uchwały nr 5 dotyczącej powołania grupy ds. młodzieży na obszarach wiejskich Dyrektor Adamska zaproponowała w § 3 dopisanie słowa „w szczególności” przy zakresie zadań grupy. Stałym przewodniczącym grupy byłby przedstawiciel Związku Młodzieży Wiejskiej. W głosowaniu wzięło udział 30 osób uprawnionych. *Uchwała nr 5 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw młodzieży na obszarach wiejskich* (w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 8 do protokołu) została przyjęta jednomyślnie.

W projekcie uchwały nr 6 dotyczącej powołania grupy ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich Dyrektor Adamska zaproponowała również w § 3 dopisanie słowa „w szczególności” przy zakresie zadań grupy. Przewodnicząca przypomniała, że grupa opiniowałaby projekty do planu operacyjnego w zakresie SIR zgłaszane przez CDR i WODRy. Dodała, że stałym przewodniczącym grupy byłby przedstawiciel Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, a z ramienia Ministerstwa członkami grupy będą m.in. przedstawiciele Departamentu Strategii, Analiz i Rozwoju. W głosowaniu nad przyjęciem *uchwały nr 6 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich* (w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 9 do protokołu) wzięło udział 30 uprawnionych osób. Uchwała została przyjęta jednomyślnie.

Przy zgłaszaniu uwag do projektu uchwały nr 7 w sprawie grupy ds. współpracy i komunikacji w ramach KSOW, Pan Kwatera zawniósł, aby do składu grupy dodać jednego lub dwóch przedstawicieli beneficjentów – podmiotów gospodarczo-społecznych. Dyrektor Adamska zaproponowała, aby dopisać „przedstawiciele partnerów KSOW”. Przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych zawniósł, aby w skład tej grupy wchodził przewodniczący poszczególnych grup tematycznych. Dyrektor Adamska podkreśliła, że każda z grup tematycznych będzie miała obowiązek co jakiś czas przedstawić sprawozdanie ze swojej działalności na Grupie Roboczej ds. KSOW. Pan Kwatera, wracając do swojej propozycji, zgłosił rozwiązanie, aby jedna osoba wyłoniona była spośród grupy roboczej ds. KSOW, druga – wojewódzkich grup roboczych. Przewodnicząca uznała, że należy zagłosować nad poszerzeniem składu grupy – 13 osób było za, przeciw 15, a 2 osoby się wstrzymały.

W głosowaniu nad *uchwałą nr 7 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw współpracy i komunikacji w ramach KSOW* (w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 10 do protokołu) wzięło udział 29 osób uprawnionych. Za jej przyjęciem było 25 osób, nikt nie był przeciw, a wstrzymały się 4 osoby.

Po przejściu do projektu uchwały nr 8 w sprawie powołania grupy tematycznej ds. turystyki wiejskiej, Pani Katarzyna Orzechowska, przedstawicielka Departamentu Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej w MRiRW uzasadniła jej powołanie. Podkreśliła, że jest to konsekwencja

dokumentów obowiązujących na poziomie unijnym i krajowym. Następnie przedstawiciel KRIR zawniioskował o rozszerzenie składu o przedstawiciela Krajowej Rady Izb Rolniczych. Pan Bartczak, wskazując na fakt, że na 336 LGD niewiele nie zapisało w swoich strategiach rozwoju turystyki na obszarach wiejskich, zaproponował, żeby przedstawiciel Polskiej Sieci LGD brał udział w pracach grupy. Pan Krzysztof Kwatera zwrócił również uwagę na fakt, że znacznie więcej podmiotów zajmuje się pozarolniczą działalnością gospodarczą niż turystyką, np. na obszarze działania jego LGD jest to sektor budownictwa. To głównie te podmioty generują miejsca pracy na obszarach wiejskich, co nie jest bezpośrednio związane z turystyką wiejską. Kwestia z czego naprawdę żyją mieszkańcy obszarów wiejskich pozostaje do określenia przez przedstawicieli świata nauki. Podkreślił przy tym znaczenie podejmowania inicjatyw służących wsparciu przedsiębiorczości nierolniczej, bo to ona stanowi prawdopodobnie największe źródło dochodu. Pani Edyta Wieczorkiewicz zgłosiła propozycję dopracowania zakresu zadań grupy. W związku z tym, że wniosek o powołanie grupy tematycznej ds. turystyki wiejskiej wpłynął pod koniec zeszłego tygodnia, a członkowie nie mogli się wcześniej zapoznać z projektem uchwały, Dyrektor Adamska zaproponowała głosowanie, czy członkowie są za tym, aby przyjąć uchwałę nr 8 w procedurze obiegowej. W głosowaniu 28 osób było za skierowaniem projektu uchwały nr 8 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw turystyki wiejskiej do dalszych prac w celu doprecyzowania składu i zakresu działania grupy, po czym będzie mogło się odbyć głosowanie nad jej przyjęciem w procedurze obiegowej.

Następnie Pani Urszula Budzich-Tabor zaprezentowała zakres działania Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i zachęciła do współpracy, ponieważ, jak podkreśliła, mamy wiele celów wspólnych. Przedstawiła m.in. zadania, którymi zajmuje się Europejska Sieć, wśród nich zbieranie dobrych praktyk, w tym projektów realizowanych na obszarach wiejskich w państwach członkowskich. W ramach tego zadania pracownicy szukają i upowszechniają także tzw. dobre praktyki metodologiczne, do których należy np. ciekawy system zbierania wniosków. Na zakończenie zwróciła się z apelem do polskiej sieci o korzystanie z materiałów przygotowywanych przez Europejską Sieć i dostępnych na portalu www.enrd.ec.europa.eu oraz pomoc w tłumaczeniu ich na język polski w razie potrzeby. Jednocześnie podkreśliła, że osobiście jest do dyspozycji w zakresie wspierania sieci wraz z ekspertem geograficznym ESROW, którym w Polsce jest Pan Ryszard Kamiński.

Ad 7. Przewodnicząca podziękowała za udział w spotkaniu i zamknęła I posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW.

Tabela nr 1: *Wykaz uchwał, które były przedmiotem dyskusji na I posiedzeniu Grupy Roboczej ds. KSOW w dniu 12 października 2015 r.*

Lp.	Przyjęte uchwały (z porządku obrad)
1.	Uchwała nr 1 w sprawie przyjęcia Regulaminu Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
2.	Uchwała nr 2 w sprawie akceptacji planu działania KSOW na lata 2014-2020

3.	Uchwała nr 3 w sprawie akceptacji dwuletniego planu operacyjnego KSOW na lata 2014-2015
4.	Uchwała nr 4 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw podejścia LEADER
5.	Uchwała nr 5 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw młodzieży na obszarach wiejskich
6.	Uchwała nr 6 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich
7.	Uchwała nr 7 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw współpracy i komunikacji w ramach KSOW
Lp.	Uchwały do ponownego rozpatrzenia
1.	Uchwała nr 8 w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw turystyki wiejskiej

Załączniki do protokołu:

- 1) Lista obecności uczestników I posiedzenia Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w dniu 12 października 2015 r. (wersja PDF);
- 2) Uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu Grupy Roboczej ds. KSOW (wersja PDF);
- 3) Uchwała w sprawie akceptacji planu działania KSOW na lata 2014-2020 (wersja PDF);
- 4) Plan działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (wersja PDF) – tekst jednolity;
- 5) Uchwała w sprawie akceptacji dwuletniego planu operacyjnego KSOW na lata 2014-2015 (wersja PDF);
- 6) Dwuletni plan operacyjny KSOW na lata 2014-2015
- 7) Uchwała w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw podejścia LEADER (wersja PDF);
- 8) Uchwała w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw młodzieży na obszarach wiejskich (wersja PDF);
- 9) Uchwała w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (wersja PDF);
- 10) Uchwała w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw współpracy i komunikacji w ramach KSOW (wersja PDF).

Sporządziła: Marta Leoniak

Agata Markuszewska
Zespół Koordynacji
Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Sekretarz:

Zastępca przewodniczącego: DYREKTOR BIURA
Pomocy Technicznej

Krzysztof Rodzik

GLÓWNY SPECJALISTA
Koordynujący Zespołem
Joanna Pręgowiec